

ul. FOKSAL 3/5
00-366 WARSZAWA
tel.: (+48) 22 828 59 30 - 32
fax: (+48) 22 827 87 18
e-mail: info@iwp.pl
NIP 525-15-72-357

Warszawa, dnia 22 listopada 2012 r.

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej
W miejscu

Szanowny Panie Przewodniczący,

dziękuję serdecznie za podejmowanie działań na rzecz dostosowania Ustawy prawo prasowe do wyroków Trybunału Konstytucyjnego, w tym wcześniejszego w zakresie sprostowań.

Z wyroku Trybunału Konstytucyjnego wydanego w dniu 14 grudnia 2011 r. w sprawie odpowiedzialności karnej za brak rejestracji stwierdzono, że art. 45 ustawy prawo prasowe w zakresie, w jakim wprowadza odpowiedzialność karną za wydawanie czasopisma drukowanego bez rejestracji, jest niezgodny z art. 31 ust. 3 w związku z art. 54 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazano w wyroku także na akty międzynarodowe, sygnatariuszem których jest Polska, które narusza art. 45 w swoim obecnym brzmieniu. Wymieniono w tym gronie art. 7 ust. 1 zdanie pierwsze Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284; dalej: Konwencja), a także art. 15 ust. 1 zdanie pierwsze Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167; dalej: Pakt).

Przy ocenie propozycji zmiany treści art. 45 ustawy prawo prasowe, niezbędnym wydaje się przywołanie zaproponowanych w lipcu 2012 r. przez Komisję Ustawodawczą Sejmu zmian zawartych w druku sejmowym nr 674. Jednakowy pogląd na treść nowelizowanego art. 45 prawa prasowego wyraziły zarówno Komisja Ustawodawcza Sejmu (druk 674) jak i Senatu (druk nr 219). Potwierdza to zaznaczony w uzasadnieniu cel wprowadzenia adekwatności sankcji, która, uwzględniając rejestrowy charakter funkcjonowania prasy w Polsce, nie powinna być traktowana jako prze-

stępstwo ścigane na podstawie kodeksu karnego, a co za tym idzie – ewentualne wydawanie prasy bez rejestracji nie powinno być zagrożone karą ograniczenia wolności.

Zaproponowane przez Komisję Senacką zmiany związane ze znowelizowaniem art. 45 idą dalej, niż zaproponowane przez Komisję Sejmową, gdyż nie tylko wskazują na stosowność odwoływania się do kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia jako ustawę właściwą do rozpatrywania spraw z art. 45 prawa prasowego, ale pozycjonują ten zapis w nowopowstałym artykule 54c, który znajduje się w dziale opisującym podstawy postępowania w sprawach prasowych. Zasadnym wydaje się powyższe rozwiązanie, gdyż projekt Komisji Sejmowej (druk 674) przewidywał zamieszczenie stosownego zapisu poprzez wprowadzenie dodatkowego artykułu w dziale dotyczącym odpowiedzialności prawnej, co wydaje się być nieodpowiednie.

W propozycji Komisji Sejmowej (druk 674) nie zastosowano konsekwencji wprowadzenia nowelizacji art. 45 polegającej na znowelizowaniu wszystkich artykułów, które odwołują się do niego. Chodzi przede wszystkim o art. 53 ust. 1 i 2, które bazując na początkowej wersji art. 45 mówią o właściwości sądowej przy rozpatrywaniu spraw o przestępstwa popełnione z art. 45, który w znowelizowanej wersji nie zakłada popełnienia przestępstwa, a jedynie wykroczenia i tym samym dezaktualizuje ten zapis. W związku z powyższym przejawem świadomości prawnej jest również zastosowanie w nowelizacji, proponowanej przez Komisję Senacką (druk 219), w art. 53 współcześnie obowiązujących określeń sądów rozpoznających sprawy karne. Ma to o tyle doniosłe znaczenie, że ustawie prawo prasowe najczęściej zarzucana jest nieaktualność wymienionych w niej zapisów dotyczących ustroju Rzeczypospolitej i nieistniejących już, co najmniej pod wskazanymi nazwami, jednostek, a nawet takich, które nigdy nie zostały utworzone, jak np. Rada Prasowa.

Zważywszy na powyższe, zasadnym wydaje się stwierdzenie, że propozycje nowelizacji ustawy prawo prasowe w zakresie zaproponowanym przez Komisję Ustawodawczą Senatu (druk 219) są bardziej kompleksowe i konsekwentne w zakresie zredagowania tekstu ustawy tak, by była ona zgodna z Konstytucją, na co uwagę zwrócił Trybunał Konstytucyjny w przywołanym powyżej orzeczeniu.

Z wyrazami szacunku,

Dyrektor Generalny
Maciej Hoffman

PREZES IWP
Wiesław Podkański